

Time- 2 ½ hrs

Marks-75

- Note- 1.All questions are compulsory.**
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Start a new question on a new page.

Q.1 Attempt any two of the following.

[15]

- A. Explain the economic factors affecting fertility.
B. State the factors affecting nuptiality.
C. Discuss the concept of life table.

Q.2 Attempt any two of the following.

[15]

- A. State the economic factors leading to migration.
B. Explain the pattern of urbanization in India.
C. Describe the problems of housing and employment in urban area.

Q.3 Attempt any two of the following.

[15]

- A. Explain the Indian population policy in post independence period.
B. Discuss the importance of family planning.
C. Describe- Family welfare.

Q.4 Attempt any two of the following.

[15]

- A. Explain the physiological factors affecting fertility.
B. Describe the problems of water and sanitation in urban area.
C. Discuss the method of family planning.

Q.5 Attempt any two of the following.

[15]

- A. Discuss the concept and factors affecting fertility.
B. Explain the problem of transport in urban area.
C. Evaluate Indian population policy.

वेळ : २ १/२ तास

गुण : ७५

- सूचना : १ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२ उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात.
३ नवीन पानावर नवीन प्रश्न सुरु करा.

प्रश्न.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

[१५]

- अ. जननदरावर परिणाम करणारे आर्थिक घटक स्पष्ट करा.
ब. विवाहदरावर परिणाम करणारे घटक सांगा.
क. आयुर्मान सारणीच्या संकल्पनेवर चर्चा करा.

प्रश्न.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

[१५]

- अ. स्थलांतरास प्रोत्साहन देणारे आर्थिक घटक सांगा.
ब. भारतातील शहरीकरणाचा आकृतिबंध स्पष्ट करा.
क. शहरीभागातील घरे आणि रोजगार समस्यांचे वर्णन करा.

प्रश्न.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

[१५]

- अ. स्वातंत्र्य नंतरचे लोकसंख्या धोरण स्पष्ट करा.
ब. कुटुंब नियोजनाचे महत्त्व चर्चा करा.
क. कुटुंब कल्याण-वर्णन करा.

प्रश्न.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

[१५]

- अ. जननदरावर परिणाम करणारे शरीर शास्त्रीय घटक स्पष्ट करा.
ब. शहरातील पाणी आणि आरोग्य विषयक व्यवस्था समस्यांचे वर्णन करा.
क. कुटुंब नियोजनाच्या पद्धतीवर चर्चा करा.

प्रश्न.५ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

[१५]

- अ. जननदराची संकल्पना आणि त्यावर परिणाम करणारे घटक चर्चा करा.
ब. शहरीभागातील वाहतूक समस्या स्पष्ट करा.
क. भारतीय लोकसंख्या धोरणाचे मूल्यमापन करा.